

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Tertio o a[n]i[m]a mea dilecta fidelis [et] dilecta vide filij dei egressum
tertium ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

ad vocem mulieris qui hominem primum cepit per mulierem.
Denique q̄ habuisti i cōfessione p̄ris reuelatione: auscultā gallicā
tū in negatione te monentē Sequit̄ Et statim gallus cantauit
Gallus cantat: petrus negat: cū mulier interrogat et sic gallicā
tū nō auscultat: et populus ille induratus ih̄m molestare corāz
anna non dormitat. **Q**uō dñs n̄r in illo negāte discipulo tor
q̄bat̄ euz ex sp̄sione facta plus ei q̄m alius tenebat̄. **N**ā beatū
eē petrū p̄fessus ē in cōfessione: et ecce iā hō peccator ē magnus
in horribili negatione. **O** aīa mea esto in dñi timore restricta et
tuū lapsum sp̄ formida: euz ore diuino laudatus ex ore proprio
audiat̄ negās: ancille voce cōsternatus Indubie magnāz fecit
iniuriā: qui sic ancille ptimuit loquelā: vt eternā p̄fiteret se ne
scire medelā Denique sic et sic dñs vilipēsus a p̄fiais derelictus
a discipulis: manet ad oīa paciēs et inpturbabilis: et euz magna
cordis cōpassione aīa mea sequet̄ vt videat finem: quia in illo
plena fide generis humani perpendo constare salutem. **Et** hec
de secundo egressū.

Tertio o aīa mea dilecta fi

delis et dilecta vide filij dei egressum tertium: qui
ē ab anna ad cayphā pontificē impiū: qui quidem
egressus valde extitit penalis p̄pter q̄tuor. **P**rimo
q̄ falsis testimonijs infestatus. **S**ecundo ab ip̄o pontifice adiu
ratus **T**ertio ab oib⁹ obprobrijs et illusionibus agitatus **Q**uar
to iterū calūpniose in iudicio p̄ntatus. **D**ys igif̄ p̄libatis restat
videre quō duxerunt eū ad cayphā: ad quē misit eū annas ligā
tum quasi dignum morte et reum. **N**am cōueniunt principes
sacerdotum et scribe: idest legisperiti **Et** seniores populi: idest
iudices ordinarij. **Et** impleta ē scriptura dauitica psalmo sc̄do:
Astiterunt reges terre et principes cōueniunt in vnū aduersus
dominū et aduersus xp̄m eius **O** ih̄esu fili dei q̄m dire et crude
liter ofusiblibiterq; p̄ntat⁹ fuisti: et quāto gemitu suspirabat bea
tissima virgo mater q̄n̄ primo vidit te filium suum post captio
nez: illo. s. tēpore quo a domo anne ad caypham presentabaris
cum libenter te fuisset amplexata sed huc illucq; trusa ac mini
me permissa. **V**ere dicere potuit **G**letū fecit mihi dominus nō
risum **G**emitum non cordis tripudium **M**iseriam non letitiā
Obprobriū nō gaudium **E**t quis consolabitur animū meū. **Et**
ego ayo ad te o mater dei sp̄sa dñi mei: regis mei **V**olue faciē
modicū et aspice ocul̄ pudicitie tue: vide petrū sequētē filiū tuū.

sequentē etiā vsq; in atriuꝝ principis sacerdotū: sed a longe ex
timore mortis dure ⁊ societatis nephāde: nō amore acceptāde
passionis victoriose Ingressus deniq; in atriuꝝ sedebat cū mini
stris: vt vel sic q̄ vnus eorū qui ceperant ih̄m videre: ⁊ visus
putaret ab alijs Et calefaciebat se ad ignē quia frigus erat. Ve
re magnū frigus: quia ī eo valde tepuit carbo ille diuin⁹: ignis
vtiq; caritatis Sicut tñ in medio ribaldoꝝ: q; volebat videre se
cū dū Jeronimū: quid de xp̄o pontifex iudicaret An. s. morti ip
sum traderet: an flagellis cesum abire pmitteret. Quē cū vidis
set alia ancilla: cepit dicere circūstantibus Et hic cū ih̄esu naza
reno erat Un̄ moti ex verbis ancille accurrētes dixerūt petro:
Nūquid ex discipulis eius es: Et iurauit q; nescio hoīem quē
dicitis Ecce quō aggrauat in scelere P̄rio nēpe simplicit̄ nega
uit: iam negationi iuramentū mendax assotiauit Timens igit̄
foras iterū exiit: ⁊ iteruallo facto q̄si hore vni⁹ denuo reuersus
allectus adhuc vinculo quodā pristine dilectiōis. Dixerūt ei q̄
astabāt Vere ex illis es: nam ⁊ galileus es: q; loquela tua ma
nifestum te facit. Dys ꝑcipue vn⁹ se ingessit ex seruis pontifici.
cognatus eius cuius absciderat petrus auriculā: dixit oīm ob
iectiōes firmādo Nōne ego te vidi in orto cū illo: Tunc cepit
detestari ⁊ anathematizare Id est seipm maledictioni obligat̄.
si nouisset hoīem Quo nondū v̄ba cōplente itez gallus cātavit
Videat q̄sq; fidel̄ qm̄ dulcis erat huic discipulo p̄is ⁊ misera
bilis vita: vt pro modica pte labentis ⁊ fragilis vite: veram ab
negauerit vitā: et cū iuramēto ⁊ execratione O si sciuisset quid
miserie quid ye defectibilitatis habet p̄is vita: nō sic repudias
set ⁊ abnegasset eterne vite fontē: lumē verū: solamen plenū: si
deliū vniuersorū O si aliquis affuisset qui fidēti aīo: neganti tā
impie respondiisset vere Ubi nūc ē o petre v̄buz qm̄ dixisti alijs
retro abeūtib⁹. Domine ad quē ibimus: Verba vite eterne ha
bes Si hoc verum: cur iam asseris tam trepide oppositū: dicen
do aperte falsum: An penites quia vere verum dixisti de v̄ro
dei filio: Nōne in monte constitutus cū eo dixisti Domine bo
num est nos hic esse: faciamus hic tria tabernacula: Cur ipsuz
iam negare non formidas ī atrio: in cuius voluisti manere ta
bernaculo: An forte voluisti esse sotius mensē: ⁊ nō angustie:
O humana infirmitas Utinā iam succurrat diuine bonitatis
imēstas: vt vel sic corrigatur iniquitas Sequitur Et cōuersus
dñs respexit petrū: vtq; auersum Secūdum beatū augustinū:
Ista dñi respexio nil aliud fuit nisi in mēte petri traditio q̄tiēs

dominū negauerit p̄ vt sibi añ p̄dixit. **U**n̄ sic ip̄m respitiēs misert
cordis: ouertit eā ab errore suo multū clement̄ qūis ī negatio
nibus deliquit enormiter: ī cui⁹ horribili delicto xp̄s affligeba
tur ⁊ puniebatur multū uehemēt̄. **E**t sic recordatus est petr⁹
uerbi ihesu quod dixerat. Priusq̄ gallus bis vocē dederit ter
me es negaturus. **S**ecūdū crisostomū nihil sic curat delictum:
vt cōtinue in mēte habere dñm. **D**uius igit̄ recordatio ī petro
extitit penitentie salutaris inchoatio. **U**n̄ egressus foras fleuit
amare. **I**d est ex cordis amaritudine de tā horredō crimine. **L**e
git̄ iuisse ad caueā siue foueā que modo gallicantus dī vbi flēs
⁊ penitēs fuit. **I**n cuius memoriā fletus edificata ē ecclesia san
cti petri: qui locus stare phibet inter montē syon ⁊ ciuitatē ihe
rusalem. **F**lebat sc̄dm crisostomū nō p̄pter penā quā meruerat
sed q̄ dilectū negauerat: q̄ ei quolibet supplitio molesti⁹ erat.
Ambrosius insup̄ ait. **N**ō inuenio quid dixerit inuenio q̄ fleue
rit: eius lachrymas lego: satisfactionē nō lego. **U**ides ex h̄ ip̄o
q̄ tāta fuerit eius cōtrio: q̄ sufficiebat pro ipsius satisfactione.
Quod testatur patenter sanctus leo papa. **F**elices inquit o apo
stole lachime tue: que ad diluendam culpam negationis: vtutē
sacri habuere baptismatis. **N**os vero qui sepe dominū ⁊ si non
verbo tamē facto teste apostolo negamus. **U**bi petrus cecidit
non surda aure transibimus: quia secundum ambrosium. **U**bi
negat petrus. **N**on in monte inquit: non in templo: non in do
mo sua: sed in pretorio iudeorum in domo principis sacerdotū.
Ibi negat: vbi ihesus ligatus est: vbi veritas non est. **Q**uan
tum dispēdium versari in curijs magnatum. **P**etrus semel cu
riam itrauit ⁊ ibi vigorem animi perdidit: ⁊ christum dominū
negauit. **Q**uid si ibi diu mansisset: **V**ere nondum penituisset.
Foras igitur exiit: ⁊ cōpunctus cordialiter fleuit amare ⁊ salu
briter. **S**ed quomodo videndum est nobis sapienter ⁊ agendū
exemplariter. **N**empe primo gallus cantauit. **D**einde dominus
petrum respexit. **T**ertio petrus flere cepit foras egressus. **U**nde
sc̄dm beatum gregorium: tunc nobis gallus cantat: quando p̄
dicator quisq̄ corda nostra ad penitētiam excitat. **S**ed gallus
excitare in cantu nos non sufficit: nisi domin⁹ pietatis sue o
culo peccatorem respexerit. **O**portet enim vt miser in teuebris re
maneat: q̄m diu cum lux mundi non illuminat. **E**xclama ergo
o anima ⁊ dic. **O** beati oculi tui domine ihesu qui ita calefaciūt
cor frigidum: vt accendant ī amorem diuinum: vt homo ⁊ vi
deat creatorem suū: ⁊ aspiciat errorem suum: ⁊ q̄m cito gelicidiū

pectoris liquefaciunt in aquas amaritudinis ⁊ deuotionis cōuertunt **U**tinam bone ihesu tuus me dulcis respiciat oculus: q̄ toties ad vocē ancille procacis scilicet carnis mee: prauis affectibus operibusq; negaui **I**ncipim⁹ ḡ tandē flere qm̄ ignimur intus per sintillam conscientie **E**t tunc foris eximus: cu egredimur extra quod fuimus **S**ed dicit aliquis **E**go nō vellem dominū negare: quāuis nō timeā eius uoluntati peccādo contra venire **S**ed sciat quisquis huiusmodi ē: q̄ quicūq; mortaliter peccauerit in hoc ipso xpm̄ negauit **U**nde beatus **J**eronimus sup̄ epistolas ad tyti secūdo **C**ofitent̄ se nosse deū: tactis autē negat: ait **E**t habet̄ .ij. q. 3. in. c. **E**stimat̄ **E**stimat̄ quidā in eo tū deū negari si in p̄secutiōe quis agentibus cōprehensus se confiteri rēnueret eē christianū **E**cce apostolus omnes qui peruersa faciūt deū asserit negare **N**am xps sapiētia ē iustitia: ueritas: sanctitas: ⁊ fortitudo. **N**egatur p̄ insipiētiam sapiētia: p̄ iniquitāte iustitia: p̄ mēdatium ueritas: p̄ turpitudinē sanctitas: p̄ ibecillitatē animi fortitudo **Q**uotiescūq; vincimur a uitijs ⁊ peccatis: toties deū negamus **E**t ecōtrario quoties bonū qd̄ agimus deū cōfitemur **I**dē dicit beat⁹ **A**ugustin⁹ **E**t habet̄ vbi supra in. c. **N**on solū **U**bi inquit **N**on solū abnegat christum qui dicit eū non eē xpm̄ **S**ed ille et̄ qui cū scit negat eē christianum **E**t ego **I**lle se negat christianū: qui se non osēdit xp̄icolam: s; cultorē diuersorū dogmatum ⁊ malorū opationū exhibere nō ueretur sectatorē **S**ed qz̄ occasionaliter in lapsu ⁊ contritione principis apostolorum digressi sumus: iterū ad propositum filij dei certamē deuoto corde redeamus **D**iximus nempe ipsorū primo falsis testimonijs infestatum **A**ut enim textus euangelicus q̄ principes sacerdotum ⁊ omne cōsiliū falsum testimoniū querebant contra ihesum ut cum morti traderent: ⁊ non inuenerūt cum multi falsi testes accessissent **I**mpietas detestanda **O**perueritas ab omnibus bonis reprobāda **S**acerdotum sanctitas uertitur in turpitudinem: scribarum scientia in errorem: ⁊ in furorem trahitur matura senectus **N**ihil ad rei publice subuersionem noxius nihil ad destruendum feliciter constituta validius: qm̄ si vnde sanctitas: vnde scientia: vnde matura cōsilia debēt egredi: horū tria p̄sto sint **N**ā miserorū cōfugiū eēt sanctitas ymmo et̄ scia ⁊ senectus **Q**uib⁹ i ciuitate deficientibus: ignoratur ad quos recursus habeatur in arduis **S**ilius ecce dei circumuallatur mendatus non a vulgo sed a vulgi principibus: a maioribus plebis: a iudicibus uere peruersis

mendatys nituntur veritate opprimere: quā rōnib⁹ nequiuerant
deuicere. Regina ioseph mendatys: sacerdotes iusannā fmōi
bus ⁊ testimonys iniquis cōfundere conati sunt: ⁊ hy p̄cipes
⁊ consiliary dei filiū similibus telis aggressi sūt: sed mēta ē iniq̄
tas sibi Veritas passa ē q̄dē: sed minime superata. Quapropter
ait euāgelista Nouissime duo falsi testes surgētes dixerūt: Nos
audiuimus eū dicētē. Possum destruere tēplū dei hoc manu fa
ctū: ⁊ post tridū aliud nō manufactū reedificare. Ac si conarē
tur ex hoc pbare q̄ diuinā ip̄e potētia sibi voluit vsurpare: sed
falsi testes erāt. Ex hoc nobis supest vt pbemus: nō simpliciter
sed ad habūdantiā tripliciter. Primo ex v̄borū mutatiōe: quia
nō dixit x̄ps Possum destruere: sed dixit Soluite: ⁊ non dixit
Reedificabo: q̄ materiali tēplo cōuenit: sed Excitabo: quod vi
uētī tēplo rectius cōgruere videt. Secūdo ex v̄borū additione:
quia nō dixerat x̄ps Templū dei manufactū: sed simpliciter Tē
plū hoc. Tertio ex testiū intētīōe: q̄ nō eodē sensu ptulerūt v̄ba
sicut x̄ps dñs expresserat ip̄a. Nā x̄ps de templo expresserat sui
corporis Ipsi vero de tēplo iudaico: vt vel sic blasphemaret ab
omni populo: qui in templi tam celebris destructiōe d̄ euerforē
turbarētur nō imerito. Sed q̄rit aia deuota cur x̄ps nō respon
derit eis ex opposito. Audiat igit beatū augustinū desup dicētē
Q̄ apta mendatia nō sunt responsione digna. Et nouerat dñs
eorū animositatē q̄ nō attendissent verā excusationē. Et vt ait
beatus ambrosius Animosis ad cōuicia semp cedendū est. Uī
cis enī dū cedis. Et beatus iheronimus ait Nihil similius acti
bus demonū: q̄m cōtēdere ⁊ litigare. Et crisostom⁹ inquit. Si
vindicare vis file: ⁊ funestam plagam ei dedisti Si v̄o cōuitiū
cōuitiū copulas: ignē feruidū accendisti. Ecce quod sancti v̄bo
docent: x̄ps factis exhibet. Quicūq; igit ex dictis nō regulatur
sanctorū: arripiat saltē vt dignū est exemplū efficacissimū sancti
sanctorū. Testimoniū ē falsum nō de facili attendam⁹ sed iuste
quod iustū ē exequētes veritatē cū ōni patientia defendamus
⁊ ipsa veritas liberabit nos. Unde beatus aug⁹. sup psalmo. 37.
Et habet. ij. q. 3. c. Et si inquit Et si ad tēpus dampnaris ab hoīe
⁊ si dixeris sententiā p̄cōsulis i ciprianū: aliud ē sella terrena: ali
ud tribunal celeste. Ab inferiore accipis sententiā: a superiore
coronā. Et q̄ magister oīs p̄fectiōis maluit tacēdo vicere: q̄m
cōtētationibus desruire: vidēs hoc ip̄m idest attendēs cayphas
princeps sacerdotū: dolens se vinci: q̄ ihs tacebat: ⁊ testimoniā
in medium prolata non esse ad condemnationem sufficiētis:

vt iueniret locū calūpnie: ira motus ⁊ impaciētia stimulatus :
ac yefania mentis agitatus: surgēs in medium de sacerdotali
folio ait illi. Nihil respondes ad ea que isti aduersum te testan-
tur: **A**d responsū prouocat: vt ex occasione sermonis locū ac-
cusandi inueniat **S**ed quid sequit̃ **I**hesus aut̃ tacebat ⁊ nihil
respondit **S**i diligēter attendis: tacuit quidē propter quatuor.
Primo vt ostenderet suā iusticiā: qz apte se indignos responsi-
one exhibebant cuz falsitate se munire minime formidabant.
Secūdo vt patefaceret suā misericordiā: ne videlicet amplius
peccarent ⁊ grauius: cū in malitia perdurarent. **T**ertio vt exhi-
beret suā sapientiā **S**ciebat enī vt deus qz quidquid respondit
set: in calumpniā traxissent: ⁊ responsio excusationis nullo piū
prebente auditū foret inutilis **Q**uarto vt innueret nobis suam
patientiā: dando nobis in suo silentij exemplo informationez
calūpnias hominū contempnere: ⁊ potius cuz merito humiliter
filere q̃ sine profectu i ventum verba proferre. **U**nde sic humi-
liter tacendo impletur de eo quod prophetatū ē ysaie. 53. **Q**uasi
agnus corā tōdente se: sic nō aperuit os suū. **D**aīa mea dilecta
attende: vide: ⁊ cōsidera qm̃ humiliter dominus omniū: benign-
um ⁊ spetiosum suuz deflectit in terra vultum: factus abiect⁹
⁊ tanq̃ mutus coram sapientibus: vt nō ad pompam dampna-
bilem: sed ad humilitatem cōmendabilem docendam: ⁊ nō ad
ad insipientiam tibi se sic exhibere curaret. **A**pprehende igitur
hec arina ⁊ hoc scutum. ⁊ exurget deus ipse tibi in adiutorium
quod proficiet tibi sup̃ aurū ⁊ argentū: ⁊ sup̃ omnē lapidez pre-
ciosum multum. **S**equit̃ igitur secūdum scilicet q̃ extitit ab
ipso pontifice adiuratus **U**ñ dicit̃ textus euangelicus verbum
cayphe **A**diuro inquit te per deū viuuz: vt dicas nobis si tu es
xps filius dei viui benedicti **N**on querit de adoptione: sed de
eterna generatione: an scilicet sit filius dei naturalis. **Q**inqui-
sitio alta: sed intentio non sancta. **H**unc cayphaz ymitantē alta
⁊ subtilia indagantes: ⁊ cor sincerum minime habentes: quia
curiositati non veritati seruire cupientes **R**espondit ihesus ob-
diuini nominis reuerentiam dicens **T**u dixisti quia ego sum.
Secūdū rabanuz qz sacerdos nouerat legē que xpm̃ pdixerat
ideo ait in preterito **T**u dixisti **Q**uasi diceret **I**n lege hoc disce-
re ⁊ ex lege scire potuisti **P**ylatus vero hoc soluz ex auditu ha-
buit: ideo ei i presenti tēpore respondit **T**u dicis: nō vt cayphe.
Tu dixisti. **E**t adiecit **V**erūptamē dico vobis videbits: scilicet
oculis corporcis: filium hois quem contēpnitis ⁊ ignominiose

ε j

tractatis venientem in nubibus celi: secundū formā humanam
z sedentez. s. in die iudicij a dextris virtutis dei. Quasi diceret.
Vos me vt purū hoīem cōtempnitis: z quasi impiū condēpnatis:
sed ppter puerum iudicium me iudicē iustissimū sup ōnes celos
videbitis exaltatum. Quia respōsione motus magis insaniēs
scidit vestimēta sua. In quo secundū iheronimū inscius
quasi facto prophetauit: cū iudeos sacerdotalē gloriā pdidisse
ostendit. Dum enī vestem sibi descidit ipsam quo tegebatur ve
lamentuz legis abiecit: z sic ex christi morte ignominiosus ap
parebit. Nos erat iudeis scindere vestes in signū doloris z de
testationis criminis: cum aliquid blasphemie z quasi d̄ deum
audiebāt. Unde bernabas z paulus sciderunt vestes cuz cultu
diuino se honorari videbāt actuū. i. 4. Hoc autem tam enorme
peccatū pontifex iste iponebat x̄po dicēs **B**lasphe-mauit Quasi
diceret **Q**uod dei est sibi attribuit: cū pur⁹ z paup hō sit. Quid
adhuc egem⁹ testib⁹. **O** pueritatē Querit z querēdo insinuat: q̄si
in vanū sit adhibere testimoniū suū āteponēs animū z iudiciū
sentimētis singuloz: nihilominus applausum subiecit dicens.
Ecce nūc audistis blasphemā. **O** insania p̄ncipis nequā. **N**ō
dixit x̄ps blasphemā sed veritatē: sed tu blasphemās qz quod
dei ē deo subtrahis z nō attribuis cū dei filiū purā creaturā di
cis. **S**uo veraci responso necas te: occidis te: z queris eecidere
quē non erubuisti interrogare: adiurare z blasphemū noīare:
z alyz blasphemū inculcare dicēs. **Q**uid vobis videt: **O** euer
sor iustitie. **P**rius dedisti sniam: postea queris consiliū: quasi
dicere velis. **Q**uis me sapiētior: quis ve tam demens q̄ mee de
terminatiōni dissentiant: **V**ere in iudicijz hui⁹ tēporis huiusce
modi vie nōnūq̄z practicant: vt illi ex auctoritate quodāmodo
preualeant: quoz volūtati minores conradicere minime vale
ant. **U**nde sequit̄ tertiu quo ab omnibus ē obprobrys z illu
sionibus agitatus: qz tūc oēs cōdempnauerunt eum dicentes.
Reus ē mortis. **E**t quidem vere respondissent supposita verita
te facti. **O**mnis enim qui blasphemat nomen dei secundū legē
reus ē mortis qz dēt lapidari: sed qz factū sup quo fundebatur
questio fuit falsum: ideo responsio fuit falsa z sententia iniqua.
Et ad maiore amulū dāpnationis fere omnes qui circūstabāt
irruerunt sup d̄m ihesum z illuserunt ei. **O** dilecta anima no
li perfunctorie istam illusionēz preterire: s̄z caue ne illudas x̄po
spondens ei vite emendā: z descendens plus magis ire ad pec
cati corruptelam. **Q**ui delectant̄ i seno peccatozū quasi recre

ant in multitudine xpi obprobrior. Absit hoc a fideli mente: vt
xpo no vereat contumeliā iterre z deludere: lectus nepe dyabo
licus ē in contumelijs z conuictis delectari. At crisostomus glo
ria tibi o dñe ihesu no derisio no subsānatio debet: nobis vero
confusio z delusio comites: nisi vite emenda suffraget. Explica
tio fit vltior obprobriorū filij dei. Naz sputis ē maculatus: fa
cie velatus: colaphis celsis: alaphis pcussus: derisorie infrogat?
Quis pio mētis oculo ista reuoluet? Nam aly spuebāt in eius
faciem speciosissimā tanq̄ in vilē z pestiferū ac morte dignum
qz ex verbis suis videbatur deo se fecisse equales. Conspuerūt
inq̄ eum: z sic impleta est scriptura ysai. 5. **F**aciem meam no
auerti ab increpantibus z conspueutibus in me. **E**t iob. 9. facie
meā spuerē no verent. **M**os erat iudeis in respectū z cōtemp
tum spuerē in faciē illius quē abiciebāt: z hoc ipm in dei filij
creatozem omniū z regem angelorum fecerūt: nec ei in aliquo
pepercerunt. **O** benedicta domini mei facies in quā angeli de
siderant p̄spicere: quā pessimi iudei veriti no sunt suis excreati
onibus z feditatibus deturpare. **N**on enī tantuz spuerunt: sed
expuerūt: quasi dicere velit euāgelista q̄ execrādo spueit. **D**oc
misticē faciūt q̄ suis imaginationibus: cogitationibus z actio
nibus se polluūt: z q̄ sacramētū eucharistie idigne sumūt. **A**ly
velabāt faciē eius: quod velamē in misterii vsq̄ in hodiernuz
diē sup corda mauet eoz. **N**az nisi abiecto velamē ifidelitatis
ad eum fuerint cōuersi: faciē eius no videbūt vero lumine irra
diati: sed potius vt obstinati luce grē z claritatis diuine erunt
priuati: z in abyssū inferni detrusi. **O** insania seca. **O** cecitas p̄
phana infelitiū iudeoz. **Q**uia illā desiderabilē faciē quā sancti
ab initio seculi p̄es sumo caritatis ardore videre desiderauerūt
cū multis z cordialissimis suspirijs cōtēplari affectarūt: cū pre
sentialiter afforet tāto cōtēptui habuerūt. **O** moyses sancte vbi
iā ē desiderabile cordis tui gaudium quod anbelo pectore exhi
buiisti cū exodi. 34. vociferasti. **S**i inueni gratiā in conspectu
tuo oñde mihi faciē tuā. **M**iraris forte tua desideria no cito fo
re c̄pleta. **N**oli mirari multū de dilatiōe: s̄ mirari no desine de
ppli quē eduxisti ex egypto obstinatiōe z p̄iaci pueritate. **M**ia
dilecta cū moyse mirar| forsitā: z ne inutiliter mirari potes po
ti⁹ de saluatoris pietate: q̄ tāta pp̄ electos sustinuit: q̄ de obsti
natiōe ppli q̄ crimīa tāta ī saluatore exercere verit⁹ n̄ fuit. **E**stio
vez eē q̄rūdā spiritualiū s̄timētū videlicz q̄ nisi illā gratiosissi
mā faciē velassēt: manū mittere ī b̄ndictū ihesuz formidassent.

Applando diuine iusticie in iudeorū abiectiōe: qz faciem tam
amabilem pio intuitu non poterant intuetes sustinere. **P**utabāt
by forte eorū scelera nō videri: sed mentita est iniquitas sibi: qā
nō ihesu dei filio cognitiōē ceperunt in tpe: qui secūdm dei
tatem ōnia nouit ex eternitate. **S**ibiipsis vero absconderūt ex
tēpore faciē domini: visuri illam in nouissimo die: nō contactā
sed reuelatā in ira z furore: quod dauid studuit orādo ꝑcauere
Ille utiqz dauid qui ait. **D**omine ne in furore tuo arguas me.
Timeo nōnullos esse christianos nominatenus saltez: velātes
christi faciē: peccantes scilicet in abditis z occultis locis: quos
z si oculi carnis non aspiciunt: minime tñ oculi dñi sole clario
res nō attendūt. **A**udiāt qui huiusmodi sunt illud ezechielis 8:
Certe vides fili hoīs que seniores israhel faciunt vniuscuiqz ī
abscondito cubilis sui **D**icunt enim **N**on videt nos dominus.
Duiuscemodi sūt qui sub velamine libertatis peccant. **C**ōtra
quos dicit p̄ime petri sc̄do **Q**uasi liberi: z nō quasi velamē ha
bētes malicie libertatē **E**t beatus gregorius iquit. **M**anifestū
signū pditiōis ē dū affectatis iniquitatibus subsequēs fauceat
peccādi libertas: nec vlla contrarietas īpedit quod mens puer
sa concepit. **A**ly colaphis eū ceciderūt **I**dest in collo ꝑcusserūt.
Ille ꝑcussiones fuerunt multū despectiue **S**olent enī fatui z
despicabiles persone in collo ꝑcuti. **U**nī in colaphizatione nō
tam intendit lesio ꝑcussionis: qm maxima contumelia despectio
nis **C**olaphizant sc̄dm bedā ōnes falsi christiani xpm: qui ipm
ore cōfitent: factis aut negāt **C**olaphus dat a tergo **I**lli ḡ cola
phizāt xpm qui quasi añ eū ore blandiunt euz confitendo. s; re
tro quo sequi ipm habeant ꝑ bonam vitam colaphizant ꝑ ma
la opera tradicēdo vel ꝑximū infamando **A**ly palmas ī faciē
eius dederūt **E**st nēpe palma secūdm papiam manus extensa
vel explosa: sicut pugnus dicit manus cōplofa. **E**x huiusmodi
ꝑcussione homo plus affligit qm si in collo ꝑcuteretur: quia in
facie ōnes sensus sunt: ibiqz mēbra tenera faciliter lesibilia **D**e
qua ꝑcussione iob. 16. ꝑphetauit dicens. **E**xprobrātes ꝑcusserunt
maxillam meam. **E**t trenom. 3. **D**abit ꝑcucienti se maxillā: fatu
rabit obprobrys **E**t sibilla inquit. **D**abūt deo alaphas manib⁹
incestis **O** scelus horrendū impiissimorū iudeorū: tā spetiosa: taz
amabilem faciē z formosam ita crudeliter afficientiū ita cōfusibi
liter verberantiū: ita hostiliter inuadentiū: ita viliter tractatiū
z ꝑcucientiū: z subsannatiū: z ore rabido dicentiū
Prophetiza nobis xꝑe: qz est qui te ꝑcussit **O** fili dei **O** spēs

celi o decore vniuersi: quis tā obstinate mentis et tā duri cordis
 tā gelidi pectoris: qui tibi nō cōpatiar in tot obprobrijs: Quid
 aliud tāta obprobria pretendūt: nisi q̄ iudei pueri dolebant q̄
 habuerant in sua reputatione eū tāto tpe vt pphetā: quā deici
 gnātes in hoc se fuisse delusos: Percutiūt. Subsannat. Et iter
 rogāt Quoz primū lesionē Secūdū cōfusionē Tertiū quāsi sup
 hec oīa exigit respōsionē Sed o pueritas hūana ad quid deue
 nisti: Nōne stultū erat qz supvacuū vobis verberātibus respō
 dere: cedentibus pphetare: cū respōsionē et quātūcūqz sagacē
 infaniā velitis estimare: Sufficiat o iudei ad dampnationem
 vīam multiplex obprobriū: et si nō requiratis ab eius sancto ore
 irrisorie ad cumulū dāpnationis vestre respōsū Desiste et tu o
 ihu fili dei blasphemis et derisorib⁹ dare respōsū: qz tacēdo pre
 stabis eis nō modicū tormētū: ad humani generis virtuosū pa
 cientie exemplū: et pietatis tue supcfluentis ingens iuditiū.
D aīa mea exurge a sumpno tui torporis: et reuolue quō p̄ci
 pes iniqui nocte fatigant: et tandē media noctis hora ad q̄etes
 sibi captandā recesserit: et piū ihesum in manus ribaldoz dimi
 serit. Cogitare et potes quō illi ribaldi totā noctē dñm ihesum
 fecerūt ducere insompne: et varijs atqz exquisitis modis eius ī
 nocentiā opprimere conati sunt: quos q̄de modos deuota mēs
 pfundius potest reuoluere: qm stilo et calamo quispiāz valeat
 exarare. Intuere igitur o plebs christiana quot ptulerit in res
 duo noctis hui⁹ icōmoda: et vultū inclinauerit in terra cū omni
 modestia et paciētia. Adiunge te ei p cōpassionē cordis: cū non
 poteris explicare ipsius penas corporis: nec dolorē anime ipi⁹.
Q uis valet ponderare mestitiā gemebūde genitricis filij
 dei ī hora tā districti examinis: in tenebris et a tenebrarū filijs
 illati. Vere m̄ misericordie merito nūcupaberis: que cū maē
 miserie et tante miserie fuisti: et participiū ingentissimū habere
 voluisti. **Q**uarto aīa mea ppendat quō iterū calūpniose in iu
 ditio ē presentatus Unde dicit sanctus lucas et vt factus ē dies
 cōuenerunt principes sacerdotum Id est pontifices reuerentia
 etatis et dignitatis precellentes Et scribe: reuerētia doctrine le
 galis pollētes. Aduersus ihesum vt eū morti traderent **O** per
 ueritas: ad mortem querunt vitam: homines mortales Nōne
 magis cōgrueret tam potestati qm scientie vt vitam diligerēt
 q̄ vt necarent: Vitam dico inocentis non nocentis. Vere siti
 būdis cordib⁹ mortē eius desiderabāt: cū et sumpnum rūperēt:
 et summo mane ad iuditiū properarent: vt sanguinem eius

effundere possent **I**ntelligat igit mens deuota i domo cayphe
bis consilium aduersus ihesum celebratum esse **E**x testimonijs
eni prehabitis non habebat aliquid vñ sufficienter eum accusare
poterant romano presidi: et ideo consulunt et interrogat: nõ ve
ritatis amore: sed calumpnie furore: dicentes **S**i tu es xps dic no
bis **E**cce nequitia cordium venenatorum **A**n xps sit querunt: quasi
scire volentes **A**n rex vnctus regia potestate foret: quod si affir
maret presidis romanorum dira sententia plectendus esset eo q
ius suum et vocabulum sibi vsurparet **E**xpandunt rethe questiõis
sed soluit dñs sermone pietatis dicens. **S**i vobis dixerõ non cre
ditis mihi. **S**upple: sicut nec verbis nec factis meis credidistis.
Si aut interrogauerõ: non respondebitis mihi supple sicut nec
alias respondistis cum interrogare quomodo xps filius dauid esset.
Neq; dimittetis. s. me: qui tñ sum innocens **I**n quo insinuat eos
legis transgressores: quia exodi. 23. dicit. **I**nnocentem et iustum
ne occidas **E**t subnectit **E**x hoc aut. s. tempore **I**dest post tempus
passionis: resurrectionis: et ascensionis mee: erit filius hois se
dens a dextris virtutis dei: **I**dest in portionibus bonis patris
secundum humanitatem: et in equalitate patris secundum deitatem **Q**uasi
diceret **C**oram vobis apparet filius hominis in humana natura
iudicandus: suo tempore idem apparebit in eadem natura: sed glorio
sa õnes iudicaturus. **T**unc dixerunt **T**u ergo es filius dei: scilicet
naturalis **Q**uestio alta et vere profunda: quis non pia mente
pposita **A**t ille humili tate corde q; voce ait **V**os dicitis quod ego
sum: **S**up quo beda inquit **I**ta responsionem suam temperat: vt et
verum dicat: et sermo eius calumpnie non pateat. **M**aluit nempe
se filium dei probare q; dicere: vt veritati satisficiat: et lo
cum calumpniandi amoueat. **S**ed quod peruersa mens: peruersa con
siderando trutinat eum tanq; blasphemum denuo condemnant di
centes **Q**uid adhuc desideramus testimoniũ: scilicet ad proban
dum quod se xpm dicat contra romanum imperium: et dei filium contra
deum **I**psi enim audiunt de ore eius **D**esania insipientium et
se loquentium proprioque ore sese confundentium **A**udistis dicitis ex
ore eius cui reuerentiam et fidem adhibere debebatis. vñ contra
vos ipsos sententiam profertis: cum ipsius tam oris q; operis testio
dei filium fore recognoscitis. **M**ens deuota properet et fides
stabiliat in corde: cum iudaica prauitas perditionem propriam
non vereatur proprio ore sibi inculcare. **V**ult quodammodo i er
rore persistere quia odium contra dei filium conceptum non sinit
verba salutis. gelida ipsorum pectora transfuerberare et a malo

in bonū cōmutare. Ego vero penitudine peccatorū meorū desit-
tero mihi sua verba pregnantia pro fulcimēto salutis adapta-
re. Anhele quoq; spiritu deuotionis quo potero ad alium filij
dei exitum enodandum properare.

Quarto o anima mea fidelis

Quod dila vide filij dei egressū qrtū q̄ ē a caypha ad pylatū
ad quē spectabat iudiciū sanguis. Ipsi videlicz iudei ie-
suz pntauerūt q̄tenus imunes a scelere reputarēt. ⁊ ipsi pylato
totum pondus imponderetur. In ipsa presentatione vere pena
li quatuor possum⁹ ppēdere q̄ pōdus acerbi doloris vident⁹ ag-
grauare in hoc q̄ dicitur. Adduxerunt eum vinctuz a caypha
in pretorium. vtiq; pylati. quod quidem pretorium: ipsi non in-
troierunt ne contaminarentur: sed manducarent pascha: idest
azimos panes secundum cōmunem expositionem catholicorū
licet aliter secundum aliquorum iudaizantiū opinionem seu ēt
affirmationem. **O** vere simulata sanctitas iudeorū ex ingressu
domus gentilis inquinari timentū. sed procurationez mortis
innocentis iesu minime formidantium. Vere istis simulantur
qui de minimis magnam quodāmodo habent conscientiam:
sed de grauioribus quasi vii nullam faciunt: siue minimam.
O tu cristiane iuuenis ⁊ inuerecunde quis iudeorum vesaniā
non debeas imitari tñ corum in h̄ quodāmodo mysticam infor-
mationem non imerito debes venerari. Si nempe ipsi domuz
gentilis ingressuri ⁊ azimos panes sumpturi formidabant con-
taminari. cur tu non abhorres ad altare domini accessurus: et
panem de celo viuum ⁊ verum comesturus. per ingressum lu-
panaris ⁊ prostibuli vel alterius fedi et superstitionis habitaculi
seu etiam iniqui consortij inquinari? Utinam christiani sic ab-
horrent prauorum consortium in bonum sicut iudei abhomi-
na ti sunt domuz gentilis presidis ad iustitiam carnis ⁊ ad oculuz
Igitur textum sacre euangelice lectionis continuaturi. habe-
mus hic quatuor aggrauantia christi passionem. Primo dam-
nabilem iude desperationem. Secundo virginis et eam comi-
tantium merorem. Tertio iniquam innocentis proclamatio-
nem. Quarto diram proclamati examinationem. **U**ide o
anima quomodo primo: beatus Matheus interferit hoc in lo-
co iude damnabilem desperationem. **R**it enim. Tunc videns
iudas. idest habita experimentalis cognitione de domini iesu
confusibili et atroci presentatione ex qua scilicet damnat⁹ esset